

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnia huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XXVII. Qui ad Concilium sint conuocandi?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

II. Illius est indicere Concilia Generalia, qui possit omnes per orbem ex officio cogere: Ut Papa, non Imperator potest. Quia maior est orbis Christianus, quam Imperium, &c.

III. Illius est indicere Generalia, sine cuius Autoritate nequeunt celebrari: Atqui Apostolicus Canon est, in Niceno innovatus: *Solius Romani Episcopi est celebrare Concilia.* Vnde Concil. Calcedonense vetuit Dioscorum Alexand. fidei re inter Episcopos; quod absque consensu Papæ coegeret Concilium.

I V. Sic Praxis obtinuit perpetua: Communisque Patrum est Consensus, ac etiam Imperatorum & Imperii.

IMPERATORES olim quædam indixerunt Concilia; sed non absque consensu Pontif. Romanorum. Ob causas. 1. Quia, teste *Isid. l. 1. Etym. c. 10.* primis trecentis annis, ob sequentes persecutions, Christianis omnes conuentus erant interdicti: Vigentibus igitur diu postea legibus iisdem, Imperatores ipsi ad Concilia adiuuabant: 2. Quia cum in urbe aliqua esset Concilium cogenendum, Dominus autem orbis esset Imperator, ideo & huius consensus pro loco requirebatur, proque sumtibus vehiculorum. *Baron. tom. 3. anno 240.* 3. Quia idætatis Papæ nondum erant temporalium potentes; ut potestate ac licentia indigerint Imperatorum. Ex his patet Responsio ad documenta Lutherocalvinistarum. Liberius autem petitab Imperatore fieri; non concessit eogi Concilium.

Conuocari quoque Concilia, minime est de absoluta necessitate unquam; sed ad suauiores regendi modum iuxta

ordinariam Dei prouidentiam. Nam causis cogendi Concilia generalia potest aliter consuli, vt sunt Hæresis, Schisma, Morum corruptio & Abusus.

SOLVNTVR facilè ex his commenta sectariorum.

Q V A E S T I O   XXVII.

Qui ad Concilium sint conuocandi?

LUTHERO-CALVINISTÆ, vt 1. Lutherus libr. de Conciliis part. 2. Carolus Molinaeus de Conc. Trid. non recipiendo. Magdeburg. Cent. 1 l. 2. c. 9. Ex omni genere hominum eruditos debere interessi, esseque Iudices, & habere suffragium decisum.

2. Brentius in Confess. wittenb. c. de Concil. Omnesque Confessionistæ & Calvinistæ aiunt, concilium constare solis verè piis & electis; ed quod hisoli ad Ecclesiam pertineant.

3. Protestantes, libro. Cur non venerint ad Concil. Trid. causas adferunt, 1. Quia à Papa erat indictum. 2. Quia non licet etiam laicis doctis suffragium habere decisum, sed solum Clericis.

SVADENTISTIS. 1. In primo Concilio Act. 15. placuit Apololis, & Senioribus, cum omni Ecclesia. 2. Quia Concil. Generale tota Ecclesiam repræsentat; ergo omne genus fidelium ei interesse licet, & debet. 3. Quia Communis causa communibus votis ac viribus agenda est; at talis est causa fidei in Conciliis: ergo, &c.

AUTOR. Ius suffragii in Conciliis solum habent Prælati: Clerici aut laici docti usus verbi habent in discussione ac disputatione; at non in definitione: Principes sæculares adlunt ut protectores, aut vindices malorum.

1. Quia definire in Conciliis credenda &

da & agenda, est pascere: at hoc est Pastorum: Eph. 4. Posuit alios Pastores & Doctores. Ierem. 3. Dabo vobis Pastores secundum cor meum, & pascent vos scientia & doctrina. Porro tales sunt Episcopi. Act. 10. Attendite vobis, & universo gregi; in quo vos Sp. Sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei, id est, docere pascua, quæ bona, quæ mala.

2. Quin Melanchthon in Locis c. de numero Sacramentorum, & Calvinus Inst. l. 4 c. 14 §. 20 Ordinationem Pastorum qui dedicatur ad docendum, referunt inter Sacraenta Ecclesiæ. Neque hoc Sacram esse volū cōmune toti Ecclesiæ, sed solum ad id initiatis. Atqui Laici non sunt ordinati Pastores: ergo docere auctoritate Concilii eorum non est.

3. Ita Sancti Patres, & Praxis continua.

4. Quia Ecclesiastica & publica ab Ecclesiasticis & publicis tractanda sunt: at tales sunt Episcopi, non è vulgo Clerici & laici, &c.

R E S P O N S I O. ad Rationes prædictas patet ex dictis.

A D I. Eo in Concilio interfuerunt Apostoli, ad Definiendum: Presbyter, ad consultandum; laici, ad audiendum.

A D II. Comitia generalia Principum totam Rempubl. repræsentat; neque tamen quilibet interesse debent: Ita nec Conciliis.

A D III. Causa fidei ad omnes pertinet; sed non eodem modo nam ad Praelatos, ut ad Doctores; ad cæteros, ut ad discipulos: Ut vincere est exercitus; ducere Ducum; militum pugnate. Vide Bell. l. 1. de Conc. c. 16.

Q V Ä S T I O XXVIII.

Concilia an habeant formam Iudicij,
an Inquisitionis?

LUTHERVS in Assert. art. 29. CALVINVS Inst. 4. c. 9. §. 8. Brentius in Confess. Wirtembergica. Kemnitius in Exam. 4. Seß. Conc. Trid. Concilium est Inquisitio solum: Christus verò solus, eiusque Verbum Scriptum, habet suffragium decisum: Se-peque unum sequendum potius, pro quo stet Scriptura, quam totum Concilium: Ideo licet cuique examinare Concilia, & ea sequi, aut relinquere. Ideo, ait Lutherus art. 115. ex quingentis: Res insana est, Concilia statuere, quid credendum; cum sepe nullus ibi sit, qui diuinum spiritum vel modicum olficerit. Ut contigit in Niceno, ubi statuebant, ne statutus Ecclesiasticus sit in matrimonio. Ibi iam omnes erant falsi. Unus procedit Papenius; refutat hoc, quod non esset Christianum. Tunc oportuit Concilium desistere.

A V T O R. Solum Iudices, non Conscriptorii, sunt in Conciliis Episcopi. 1. Sic Scriptura. Vide in Antichristo me op. 2. q. 9. 2. Sic Concilia statuunt tum facto ipso, quod anathema dicunt non obtemperantibus: tum Scripto, nam ita subscribunt: Ego N. definiens subscripsi: Denique contradicentes pro hæreticis sunt habiti: Disputare igitur est quidē doctorum quorumcunque; at suffragari & definire solum Episcoporum. Sectarii verò Hoc querunt, ne quæstiones finiantur, durante circa Scripturam litigio.

D I C O autem narrationem de Papenio incertam esse; ut ignotam prius scriptoribus. 2. Dein; ille restitit ante definitionem factam, non post; Nec audiri debuit, iuxta Sectarios; quia Scri-

A a 3 ptu